

Consulting

Sunnfjord Utvikling

Tettstadsutvikling Naustdal

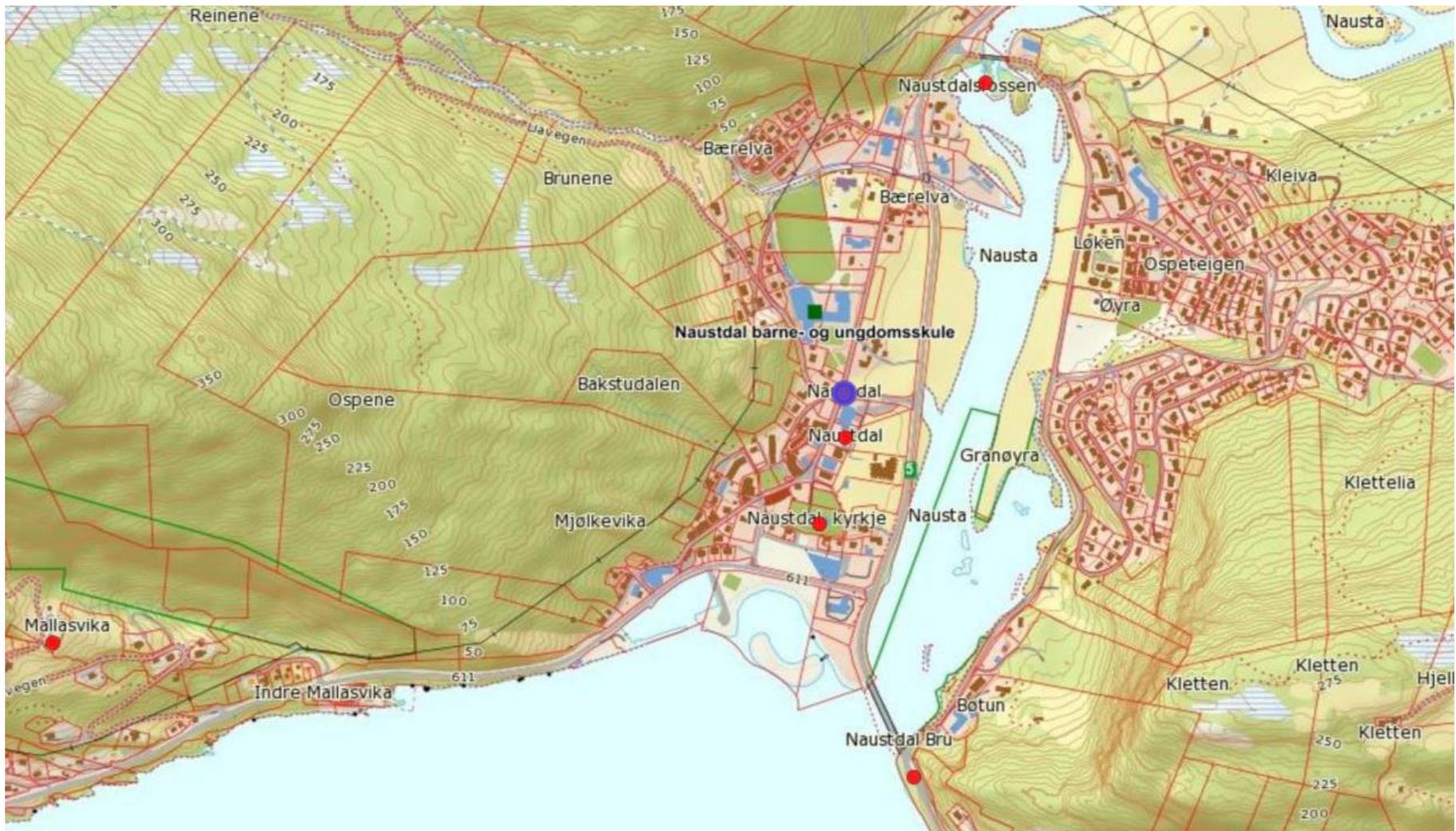
14 mars 2018

pwc

Naustdal

Naustdal ligg sentralt plassert mellom Førde og Florø. Det er berre 11 km til Førde. Svært mange i Naustdal har arbeidsplassen sin i Førde eller Flora.

Tenester og tilbud

Offentlege tenester

Skule og barnehage

- Barne- og ungdomsskule
- Idrettsbarnehagen (privat)
- Lunden Barnehage

Helse

- Legesenter
- Helsestasjon
- Sjukheim
- Fysioterapi

Anna

- Servicetorg
- Bibliotek
- Kyrkje

Privat tenesteyting

Detaljhandel

- Daglegvarehandel
- Blomsterbutikk
- Malarbutikk

Bensinstasjon med gatekjøkken

Post i butikk

Bank i butikk

Andre tenester

- Frisør
- Bilstereoprodukt
- Blikkenslager
- Taxi

Lag og organisasjonar

Idrettslag

- Tambarskjelvar IL
  - Ca. 1300 medlemmer
  - Tilbyr mange disiplinar
  - Klubben er nasjonalt kjent for vektløfting
- Idrettsskule

Organisasjonar

- Musikklag
- Speidarlag
- 4H
- Naustdal Frivilligsentral
- Naustdal Skyttarlag

Arrangement og møteplassar

Arrangement

- Sunnfjord Triatlon - over 150 deltakarar
- Sandensøndag
- Vevringutstillinga
- Jonsokfeiring
- Friluftsmoro

Møteplassar

- Best Bensinstasjon
- Idrettshall
- Stadion
- Sanden
- Fosshalla
- Kyrkjelydshuset

Offentlege tenester

Skule og barnehage

- Barne- og ungdomsskule (360 elevar)
  - Inkl. SFO frå 0700-1630
- Idrettsbarnehagen (6 avdelingar, privat)
- Lunden Barnehage (6 avdelingar)

Helse

- Legesenter (4-5 stk)
- Helsestasjon
- Fysioterapi (3 stk og 1 privat)
- Sjukeheim
- Frisklivsentralen
  - Hjelp og støtte til endring av levevanar og førebygging mot livsstilssjukdommar
- Psykiatrisk dagsenter
  - Aktiviteter for personar med lettare hjelpebehov

Anna

- Servicetorg
- Bibliotek
  - Ope tysdag, torsdag og laurdag
- Kyrkje

Privat tenesteyting

Detaljhandel

- Coop Extra
- Naustdal Blomster og Hage
- Reiakvam Antirust

Bensinstasjon med gatekjøkken

Post i butikk

Bank i butikk

Andre tenester

- Fønix Frisør
- Ice Audio - bilstereoprodukt
- Naustdal Blikkenslagerverkstad
- Hjelles Taxi
- Naustdal Bygg
- Maler Rune Skilbrei AS

Lag og organisasjonar

Idrettslag

- Tambarskjelvar IL
  - Ca. 1300 medlemmer
  - Tilbyr mange disiplinar inkl. barneidrett og idrettsskule
  - Klubben er nasjonalt kjent for vektløfting
  - Idrettsskule
- Kort avstand til Instedalen Skianlegg som har lysløype og preparerte langrennsløyper
- Seniordans

Organisasjonar

- Musikklag
- Speidarlag
- 4H
- Naustdal Frivilligsentral
- Naustdal Skyttarlag
- Naustdal Røde Kors
- Naustdal Pensjonistlag
- Naustdal jakt- og fiskelag
- Naustdal Mållag
- Naustedalen Spelemannslag
- Naustdal og Horstad Bygdekvinnelaget
- Naustdal Sogelag
- Naustdal Båtlag

Arrangement og møteplassar

Arrangement

- Sunnfjord Triatlon - over 150 deltakarar
- Sandensøndag
- Vevringutstillinga
- Jonsokfeiring
- Friluftsmoro

Møteplassar

- Best Bensinstasjon
- Idrettshall
- Stadion
- Sanden
- Fosshalla
- Kyrkjelydshuset

Tilgjengeleg bustad- og næringsareal

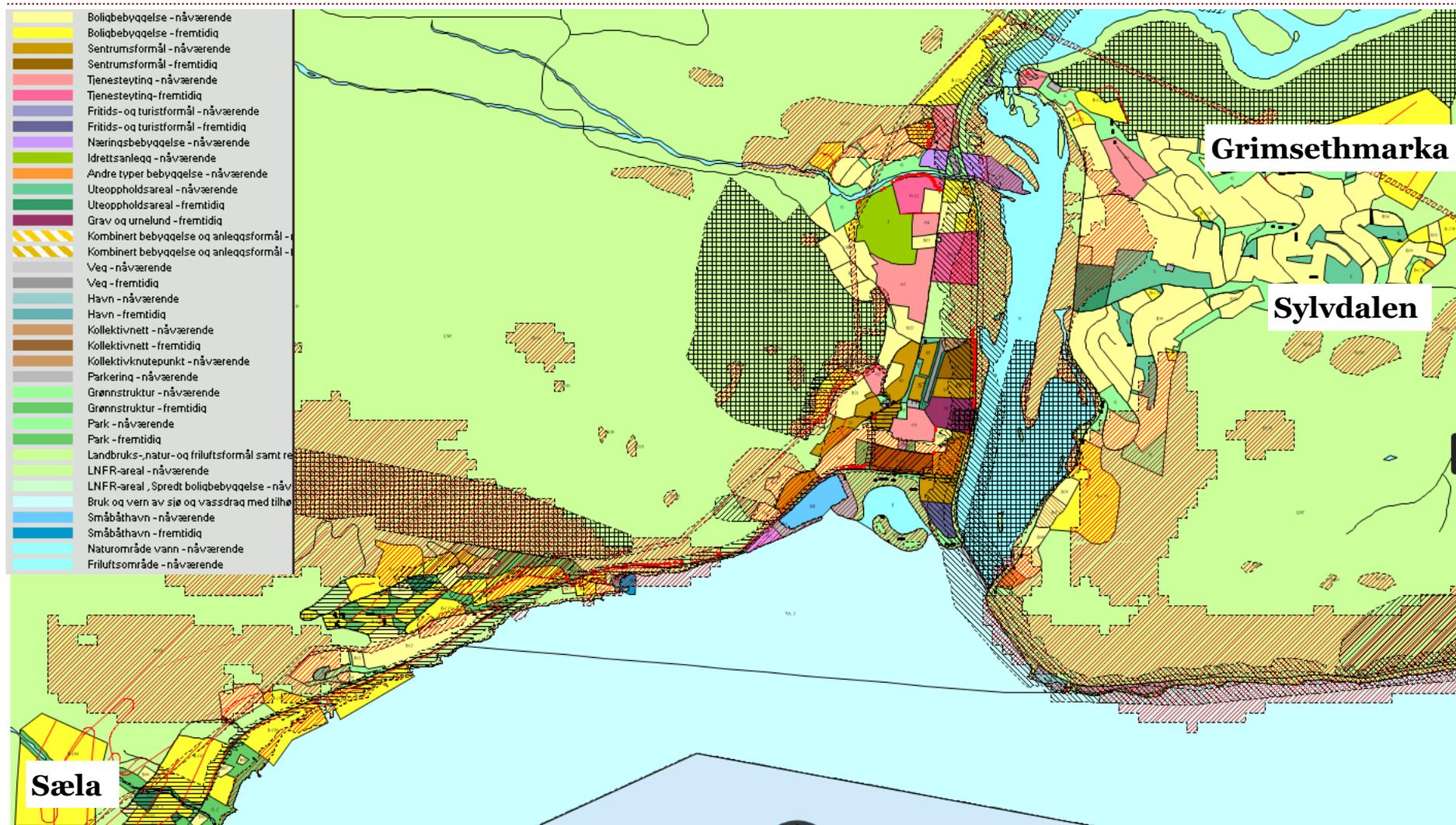
Finn.no (30.10.2017)

- 21 tomtar - Grimsethmarka og Sæla (6 selde)
- Mallasvika Panorama - 5 sjølveigande leilegheiter (nytt prosjekt)
- Grimsethmarka – 4 mannsbustad (1 seld)
- Funkis ved Førdefjorden - 3 halvdel av tomannsbustad ferdig våren 2018
- 2 einebustadar
- 2 leilegheiter

Tomter

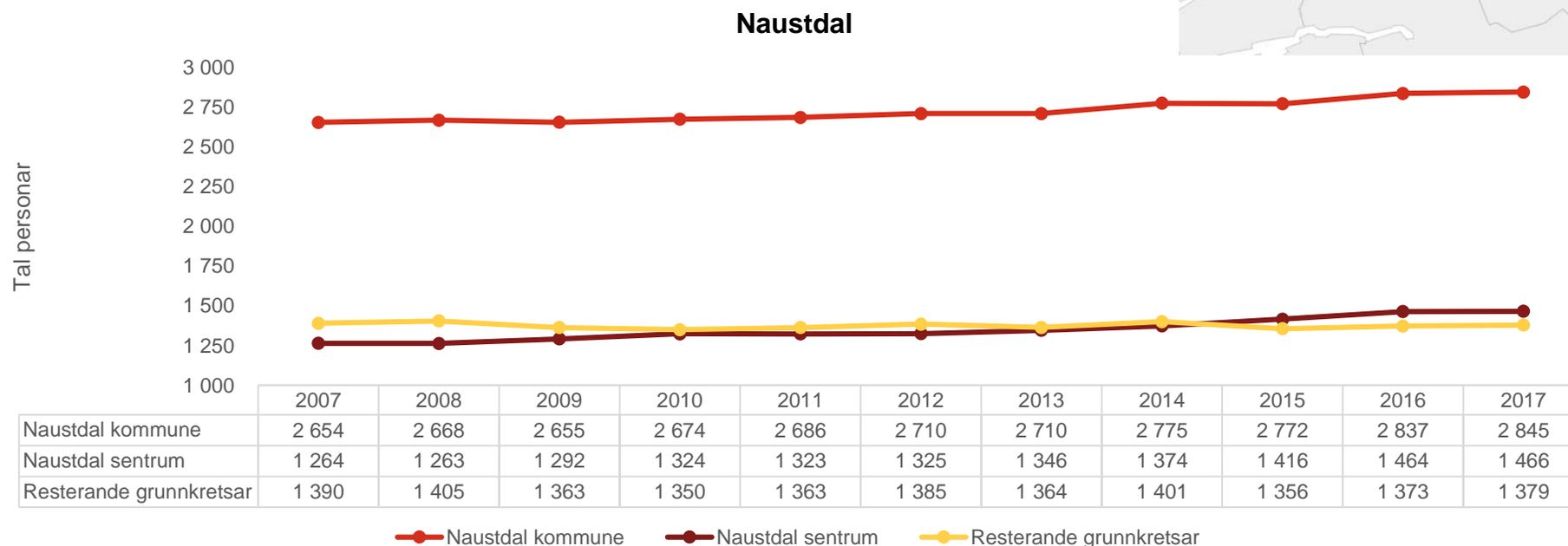
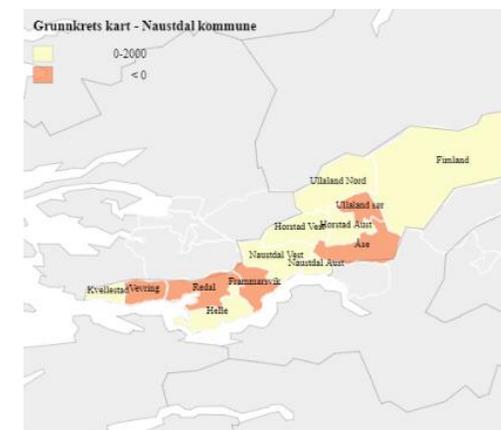
- Kommunen har moglegheit til å realisere utbygging av ca. 100-250 nye einingar i sentrum og antatt ca. 450-500 på heile Sæla/Mallasvik.
- Sylvdalen, er regulert for ca 60-70 tomtar, men det er berre 4-5 som har løyve til å bygge per i dag.
- Fjordlandsbyen, regulert for 400 einingar.

Tilgjengeleg bustad- og næringsareal (Fjordkart.no)

Folketalsutvikling i Naustdal sentrum

- Naustdal sentrum er her definert som grunnkretsane Naustdal Aust og Naustdal Vest
- Folketalet i Naustdal sentrum utgjør om lag 50% av Naustdal Kommune
- Gjennomsnittleg årleg vekst i Naustdal sentrum frå 2007 til 2017 har vore 1,5% mot resterande grunnkretsar som har vore -0,1%
- Gjennomsnittleg årleg vekst i Sunnfjord har vore 0,6% i same periode

Kjelde: Sogn og Fjordane Fylkeskommune

Naustdal

- Intervju med representantar frå tettstadane

Styrker

- Sentral plassering mellom Førde og Florø
- To flyplassar innanfor ein liten radius
- Nærleik til naturen (både fjord og fjell)
- God kultur for frivillig arbeid
- God tilrettelegging for eldre
  - flinke legar, gode fasilitetar og mange aktiviteter for eldre
- Kommune som legg til rette for å realisere bustads- og næringsprosjekt
- Godt skule- og barnehagetilbod inkl. moderne fasilitetar og fleirbrukshall
- Idrettsslag med god erfaring for å gjennomføre arrangement
- Regionens største industrisatsing (Engebøprosjektet)

Svakheiter

- Låg standard på veg til Førde
  - smal veg og rasfare
- Mangel på møteplassar i sentrum
- Ingen områder for å drive næringsverksemd
- Potensiale i hjortejakt og laksefiske ikkje godt nok utnytta
- Kort avstand til Førde gjer at det ikkje vert satsa like mykje på lokalt næringsliv
- Ikkje kultur for å marknadsføre Naustdal som ein attraktiv buplass
- Behov for å styrke offentlege tilbod innanfor helse, omsorgsbustadar, dagtilbod og barnehageplassar.

Naustdal

- Innspel frå folkemøte

Tre punkt som dei fleste gruppene nemnde i si oppsummering:

- Vidareutvikle Sanden og møteplassar
- Infrastruktur:
  - knyte saman byggefelt og sentrum – gangvegar, stenge gamlebroa (periodar) for bilar
  - «Fornye sentrum» og legge til rette for miljøgater (mindre biler)
- Fiskhus med treningssenter

Andre punkt nemnt

- Infrastruktur:
  - traser i forhold til riksvegen bør tenkjast nøye gjennom i forhold til å utvikle sentrum
  - utbetre rasfaren mellom Førde og Naustdal
  - for høg fartsgrense gjennom sentrum
  - rimelige tomter
- Kommunikasjon:
  - betre busstilbod, ringbuss som går gjennom Naustdal sentrum
  - betre på å marknadsføre Naustdal som ein flott plass å bu
- Møteplasser:
  - svømmehall på Sanden kombinert med kafé/restaurant – vil vere ein god møteplass. (Sunnfjord Badeland)
  - aktivitetspar og leikeplass, for eksempel i tilknytning til grønt område ved Coop
  - grillhytte og gjestebrygge på Sanden
  - utvikle båthamn
- Auka innsats på kultur og musikk for unge

ORGANISERING

- Samle grendalaga
- Samarbeid med kommunen
- Interessegrupper for ulike prosjekt
- Grendalag

Kritiske suksessfaktorar

- Midlar til organisert arbeid.
- Samarbeid mellom frivillige, private aktørar og politikarar
- Arena for næringsaktørar – gode prosessar for framtidig satsing
- Samarbeid med Statens Vegvesen

Saknar møteplassar i Naustdal

NAUSTDAL: Kyrkjelydshuset, bensinstasjonen og to benkar på Coop. Det er ikkje nok til halde naustedolane i Naustdal, når dei skal møtast.

ELINE KIRKEBØ
eline.kirkebo@frda.no

SAKA

- 2020 blir Følster, Førde, Gaular og Naustdal ein kommune - Sunnfjord kommune.
- Sunnfjord Utvikling og Revisjons- og rådgjevingsselskap PwC har gjennomført djupgåande analysar av sterke og svake sider i dei fem tettstadane Bygstad, Sande, Vassenden, Skjel og Naustdal.
- Analysane vart lagt fram på folkemøte. Tilleggar han det vore folkemøte på Skel, Vassenden, Bygstad og Sande.
- 15. februar står Naustdal for tur

- Vi skulle hatt fleire møteplassar, slår Bente Alisøy og Reidun Gjertsen Helgås fast.
Det er ei setning som går igjen hos folk vi møter i Naustdal sentrum. To benkar på Coop, nokre sittegrupper på kyrkjelydshuset - det er dei møtestadane sentrum har å by på. Skil folk på kafé, må dei ut av bygda.
- Då reiser vi til Førde, seier Alisøy.

- Stort behov
Etter at Coop-butikken kom, fortel ho og Helgås, har dette blitt ein plass der ein møter sambygdingar og slår av ein prat. Men eit kafétilbod i sentrum er framleis etterlengta.

Her er eigentleg berre kaféen på kyrkjelydshuset, som er eit godt tilbod for pensjonistar. Men det er eit stort behov for ein annan møteplass, meiner Helgås.

I ein tettstadanalyse utført av Sunnfjord Utvikling og Revisjons- og rådgjevingsselskap PwC, kjem det fram at nettopp møteplassar i sentrum er noko innbyggjarane i Naustdal saknar.

Inne på bensinstasjonen står Geir Inge Olsen på åttande året. Han fortel at sittegruppene der er mykje brukte, men hovudsakleg av ungdommar og folk som er på jobb i transportnæringa.
- Det blir kalla taxisenralen, humrar han.
Sjølv bur han på Sande. Der har dei fleire møteplassar i sentrum - både kafé og kro.

Suksess på Sande
- Her i Naustdal manglar ein

SAMLAST HER: Geir Inge Olsen synest det er kjekt at folk slår seg ned i sittegruppene og legg att pengar på bensinstasjonen.

plassar der folk i alle aldrar kan møtast. På Sande har dei fått til mykje bra. Mjølkerampen har blitt veldig populær, seier Olsen. Han trur slike tilbod kunne fungert like godt i Naustdal som på Sande.

- Det er klart at det krev ein god del eigeninnsats, men når det fungerer på Sande, burde det kunne fungere her og.
Tettstadanalysen
Inne på Coop fortel dei tilsette at det kvar dag er ein del folk

som slår seg ned på dei to benkane ved inngangen til butikken. Nett no si berre 29 år gamle Alaa Alisiah der. Sytaren har budd to år i Naustdal, og har også kone og barn der. Alisiah skryt over kommunen sitt tilbod med internasjonal kafé, men også han kunne tenke seg fleire stader å møte lokale.

- Det hadde vore bra for oss med tanke på språkutviklinga, meiner Alisiah.
På kaféen på Kyrkjelydshuset

ØNSKER MØTEPLASSAR: Bente Alisøy (t.v) og Reidun Gjertsen Helgås reiser til Førde om dei skal på kafé - trass i at dei synest vegen er så skummel. **ALLE FOTO: ELINE KIRKEBØ**

KYRKJELYDSHUSET: Seniorane trivst på kaféen på Kyrkjelydshuset. - Andre møteplassar er eit sakk, seier Torill Hukset.

VIKTIG: Alaa Alisiah har budd to år i Naustdal. Han sit ofte på ein av benkane på Coop, men kunne godt tenkt seg andre plassar å møte lokale folk.

STYRKAR OG SVAKHEITAR VED NAUSTDAL

- I rapporten er folk i tettstadane intervju om kva dei meiner og styrkar og svakheter ved staden der dei bur.
- Styrkar:**
- Sentral plassering mellom Førde og Flore
  - To flyplassar innanfor ein liten radius
  - Nærleik til naturen: Fjord og fjell
  - God kultur for frivillig arbeid
  - God tilrettelegging for eldre: Flinke legar, gode fasilitetar og mange aktivitetar for eldre
- Svakheter:**
- Låg standard på veg til Førde: Smal veg og rasfare
  - Kommune som legg til rette for å realisere bustads- og næringsprosjekt
  - Ingen område for å drive næringsverksemd
  - Potensiale i hjortejakt og laksefiske ikkje godt nok utnytta
  - Kort avstand til Førde gjer at det ikkje vert satsa like mykje på lokalt næringsliv
  - Ikkje kultur for å marknadsføre Naustdal som ein attraktiv buplass
  - Behov for å styrke offentlege tilbod innanfor helse, omsorgsbustdar, dagtilbod og barnehageplassar.
- Kjelde: Sunnfjord Utvikling

sit ein lite gjeng frå seniornettet og diskuterer over kaffi. Det gjer dei ofte, men fortel at det er få frå den yngre garde innom.
- Ein nøytral kafé, som ikkje er del av kyrkjelydshuset, er nok eit sakk i bygda, slår Torill

Hukset, dagleg leiar ved Frivilligsentralen fast.
Styrker og svakheter ved Naustdal
Fotgjengarar kvir seg for å krysse vegen. No kan fartsregnsa gjennom Naustdal bli endra.

TENKE STORT: Merete Juel, Pål Arve Myklebust, Daniel Stardal og Thomas Smådal synest badeland på Sanden er ein genial idé. Dei meiner ein må tøre å tenke tenke stort for å lykkast.
ALLE FOTO: ELINE KIRKEBØ

Vil ha badeland, kafé og restaurant på Sanden:

Grimseth: - Vi må tenke stort nok

NAUSTDAL: Naustedolane meiner området rundt Sanden må oppgraderast og utviklast for å gjere Naustdal meir attraktivt.

ELINE KIRKEBØ
eline.kirkebo@firda.no

- Vi ser føre oss ein symjehall, oppvarma med vatn frå fjorden, kombinert med kafé eller restaurant. Det vil vere ein viktig møteplass i Naustdal. Så kan ein også utvikle båthamna meir

slik at det blir eit yrande liv der nede.

Det presenterte Marit Varpe Kaasen på folkemøte om framtida til Naustdal torsdag kveld.

Dei kring 100 framsette vart delt i tre og fekk i oppgåve å presentere dei viktigaste punkta for å utvikle Naustdal som tettstad.

Å oppgradere sentrum, særleg området kring Sanden, var ein gjengangar hos dei fleste gruppene. Sentrum blei mellom anna skildra som dødt, mindre fint, og oppstykket.

Samtidig vart Sanden trekt fram som flott - men med eit utforlyst potensial.

- Det som møter oss når vi kjem til Naustdal er ikkje noko fint å sjå på. Vi har eit flott område på Sanden, og det ønsker vi å få gjort noko meir med, sa Kaasen, som la fram forslaget om symjehall.

Badeland med utsikt

Stian Grimseth tok det enda lengre: Han presenterte ideen om Sunnfjord badeland på Sanden.

- Sanden har kvalitetar som er unike i Sunnfjord. Kapasiteten i Førdehuset er sprengd, så kvifor ikkje lage eit badeland her ute - der ein kan ligge å synje både sommar og vinter

og studere Hellefjellet og dei flotte omgivnadane?

Grimseth etterlyste meir engasjement og oppmuntring kring næring og utvikling i Naustdal og i Sunnfjord.

Han opplever at det er ein veldig optimisme og entusiasme kring idrettsutøvarar, men meir skepsis rundt om noko er gjenomførbart når det er snakk om næring.

- Heilt genialt

- Om vi heiar litt meir der og, så trur og vi kan løfte veldig mykje i lag. Sjå på Campus i Sogndal og Trivselshagen på Sandane - vi må tøre å tenke

større her og. Vi er nøyddet til å ta nokre sjansar, og det må vere lov å både lykkast og mistlykkast.

Også Merete Juel, Pål Arve Myklebust, Thomas Smådal og Daniel Stardal meiner naustedolane må tenke stort nok, om ein skal lykkast med å få på plass ein skikkeleg samlingsplass.

- Ein må ikkje vere redde for å tøre. Ein må tenke stort nok. Forslaget om badeland er heilt genialt. Ja, kvifor ikkje? seier Myklebust.

Dei meiner ein møteplass er det viktigaste for utvikle Naustdal framover, men er klare på at

det ikkje er nok med noko midt-dels.

- Det kan ikkje berre vere ei lita sjappe med stolar der ein kan få litt kaffi og påsmurt. Det må vere ein plass med skikkeleg mat og fine lokale, meiner Myklebust.

- Det må vere såpass at folk frå Florø vil stoppe her på vegen til Førde, skyt Juel inn.

Panoramautsikt

Sjølv reiser dei fleire gonger i året til Aamot Operagard i Bygstad for å ete. Der er naustedolane Thomas Smådal dessutan kokk. Både han og dei andre meiner det er potensial i Naust-

OPPGRADERING: Marit Varpe Kaasen presenterte forslaga frå si gruppe. Dei var opptekne av møtestader, oppgradering av området kring Sanden og tryggare veg mellom Førde og Naustdal.

ETTERLYSER OPPMUNTRING: Stian Grimseth meiner ein må tøre og satse, og ønsker at ein skal jobbe for å etablere Sunnfjord Badeland på Sanden.

MJUKE TRAFIKANTAR: Under folkemøtet i Naustdal tok Kjersti Instebo Garfors til ordet for å betra forholda for mjuke trafikantar. - Vi må ha tryggare forhold, sa ho.

FOTO: ELINE KIRKEBØ

- Utrygt å gå til sentrum med små ungar

NAUSTDAL: Småbarnsmor Kjersti Instebo Garfors trur fleire ville valt å gå til og frå skule og barnehage - om det blir lagt til rette for det.

ELINE KIRKEBØ
eline.kirkebo@firda.no

mellom nybrua og Sanden som eit punkt som treng betring.

- Fartsgrensa er for høg og det er farleg for ungar å krysse vegen der aleine.

Garfors etterlyste ein trygg overgang, gjerne med trafikkløys.

- Vi må ha tryggare forhold for mjuke trafikantar, sa Garfors under folkemøtet om framtida til Naustdal torsdag kveld. Ho førte ordet på vegner av gruppa ho var ein del av på møtet - der målet var å gi innspel til korleis Naustdal kan utvikle seg vidare.

Garfors spelte inn at det må legast til rette for at fleire skal gå til og frå byggefelta og Naustdal sentrum. For å få dette til, etterlyste ho mellom anna tryggare gangveggar og snarveggar mellom byggefelt og sentrum.

- Eg synest det er ganske utrygt å gå med små ungar til sentrum, sånn som det er no.

Eg tenker det kan vere fornuftig å anten stenge gangbrua for biltrafikk, eller utvide dei tidene brua er stengd. Kanskje fleire vil velje å gå til og frå barnehage og skule med ungar då, sa ho til dei rundt hundre frammette.

Overgang ved Sanden
Ho peikte vidare på krysset

Vil ha mange innspel

Rådmann Øyvind Bang-Olsen oppfordra naustedolane til å skrike høgere om trafikktillhøva i Naustdal.

Han viste til at kommunen no har kommunedelplan og områdeplan for Naustdal sentrum ute på høyring, der det er stor vekt på trafikkstusjonens i sentrum.

No kan fartsgrensa gjennom Naustdal bli endra - Spel inn mest mogleg, så får vi kraft på det. Jo større folkeleg engasjement er det rundt betre trafikktryggleik i sentrum, jo større kraft har vi i den jobben vi gjer inn mot vegvesenet.

Bang-Olsen la særleg vekt på at Rv 5 er eit utfordring. - Det er ikkje tvil om at Rv 5 er ei barrier. Den er både ei moglegheit og eit hinder for utviklinga vidare.

Kommunen har no søkt om reduksjon av fartsgrensa på strekka - som eit strakstillegg til å redusere faren for alvorlege ulykker på Rv 5 gjennom sentrum.

TETTSTADANALYSEN

- I 2020 blir Jølster, Førde, Gaular og Naustdal ein kommune - Sunnfjord kommune
- Sunnfjord Utvikling og Revisjons- og rådgjevingsselskapet PwC har gjennomført djuptgåande analysar av sterke og svake sider i dei fem tettstadane Bygstad, Sande, Vassenden, Skel og Naustdal.
- Analysane har blitt lagt fram på folkemøtet i dei fem tettstadane.
- Stst ut var Naustdal.

Ansvar/ Disclimer

Denne rapporten er utarbeida av PricewaterhouseCoopers (PwC) for Sunnfjord Utvikling i samsvar med engasjementsbrev datert 24. august 2017.

Informasjonen i rapporten er basert på ekstern kjelder, møte med representantar frå kvar tettstad og gjennomføre folkemøter. Vi vurderer våre kjelder og vårt informasjonsgrunnlag som påliteleg, men PwC garanterer ikkje for at dette er fullstendig, korrekt og presis. Framlagt informasjon må ikkje oppfattast å være verifisert av PwC.

Vår oppdragsgjevar har rett til å nytte informasjonen i denne rapporten i si verksemd, i samsvar med inngått avtale. Rapporten er å betrakte som eit offentleg dokument iht. offentleglova. PwC tek ikkje på seg noko ansvar for tap som er lidt av aktørane, eller andre som følge av at vår rapport eller utkast til rapport er distribuert, referert eller på annan måte nytta i strid med dette eller gjeldande avtale.

PwC beheld opphavsrett og alle andre immaterielle rettigheter til rapporten samt idear, konsept, modellar, informasjon og know-how som er utvikla i samband med vårt arbeid.